

איש חי
רב פעלים
רודף צדקה וחסד
ר'
משה שניצר
ז"ל
ב"ר מנחם מנדל ז"ל
תנצב"ה

מאורות הדף היומי

עלון שבועי ללומדי "הדף היומי"

בית המדרש דחסידי סוכטשוב בני-ברוק
כולל דחסידי סוכטשוב
כולל "סנה משה"
ע"ש הרה"ח ר' משה יצחק זיסר ז"ל
בית מדרש
למגידי שיעור "דף היומי"
חיים סופר 3 ת.ד. 471 ב"ב טל. 03-5775333

האשה
החשובה ודופת
צדקה וחסד
מרת
ורדה שניצר
ע"ה
ב"ר מאיר ז"ל
תנצב"ה

י"ו ע"ג ביהמ"ד למגידי שיעור "דף היומי" בראשות הגר"ד קובלסקי שליט"א וע"י קרן ברכה ומוטי זיסר

גליון מס' 852

מסכת נזיר כ"ט - ל"ה ♦ כלים ט', ח' - י', ג'

בס"ד, ז' תשרי תשע"ו

השבוע בגליון

- ♦ יאכלו מהקרבת חתיכות קטנות
- ♦ תכנית בניית בית הכנסת בליאנו שבספרד
- ♦ טעות בהקדשת כספים לבניית בית כנסת
- ♦ החלפת עצי החיים שבספר התורה

♦ מדוע אסור לאכול נבלה?

- ♦ טעמה של ברכת "ברוך שפטרני" ועל מי מברכים זאת
- ♦ מי נפטר מעונשים ביום "בר מצווה"?
- ♦ ברכת "ברוך שפטרני" במלאת שנים עשרה שנה לבת
- ♦ אמירת קדיש על ידי בתו של הנפטר

דבר העורך

שבת שובה בנופש

חשיבות רבה בעיני הבורא יש לקיום המצוות וללימוד התורה על ידי כל יהודי, ולעיתים מסובב הקב"ה ומטריח רבים ולו בלבד שיהודי אחד יזכה לקיים מצווה, או ינצל מעבירה רח"ל, כפי שניתן ללמוד מהמעשה שלפנינו: קולו של שליח הציבור הסתלסל בנעומת "המלך" מבעד לחלונות בית הכנסת שבעיירת הנופש. הקהל כולו זימזם עם החזן את המנגינה הידועה, כשמדי פעם עלתה יבבה קלה מתוך אחת הטליתות, הן "כבדקרת רועה עדרו" עוברים כל באי עולם ביום זה לפני בוראם. דמות הדורה ותמירה שמשכה את עין כל רואיה, ניצבה בכותל המזרח. היה זה רבה של וילנא רבתי רבי חיים עוזר גרודזינסקי, בשנה זו נאלץ רבי חיים עוזר להיעדר מוילנא בחודש הרחמים והסליחות, ואף את הימים הנוראים העביר למורת רוחו בעיר הנופש קארלסבאד. היה זה הבוראית הרופאים שקבעו חד משמעית, כי על הרב לנוח במעיינות המרפא של קארלסבאד, לצרכי רפואה והבראה. במאמץ נפש עילאי היתה כרוכה ההחלטה לנטוש את הנהגת העיר, הנהגת כלל ישראל, לוותר על העלייה הרוחנית הכרוכה בשהייה בעיר התורה של אותם ימים, אולם זהו צו השעה "ונשמרתם מאד לנפשותיכם", וכך מצא את עצמו רבי חיים עוזר שוהה בנכר בעיצומם של הימים הנוראים.

דף כט/א ואין האשה חייבת לחנך את בנה

טעמה של ברכת "ברוך שפטרני" ועל מי מברכים זאת

בטעם הדין המבואר בסוגייתנו, שהאב רשאי להדיר את בנו בנזירות, נחלקו האמוראים. דעת רבי יוחנן היא כי זו "הלכה למשה מסיני". לעומתו סובר ריש לקיש, שדין זה הוא מתקנת רבנו שכללוהו בדיני "חינוך", שיוכל האב להרגיל את בנו למצוות נזירות המקנה לאדם יכולת התגברות על דחפים ועל רצונות.

הגמרא אומרת שלדעת רבי יוחנן מובן מדוע האב רשאי להדיר את בנו בנזירות ולא האם, ומדוע האב רשאי להדיר את בנו ולא את בתו. שכן, ההלכה למשה מסיני לא נאמרה אלא באב ובבנו. אולם, לדעת ריש לקיש שזכות האב להדיר את בנו בנזירות ניתנה כדי לחנכו למצוות, מדוע אין האם רשאית לעשות כן. בנוסף לכך, לדברי ריש לקיש יש להסביר מדוע אין המשנה מתייחסת גם לבנות אלא רק לבנים, הרי מצווה לחנך הן את הבנים והן את הבנות. הגמרא מתרצת על כך, ש"אין האשה חייבת לחנך את בנה" ומשום כך אין לה להדירו בנזירות, וכמו כן אומרת הגמרא, כי לדעת ריש לקיש אין האב חייב לחנך את בתו ולכן לא ניתנה לו רשות להדיר בנזירות אלא את בנו. **לדברי גמרתנו יש מספר השלכות הלכתיות:** מנהג ישראל, שבשעה שהבן מגיע למצוות ועולה לתורה מברך אביו "ברוך שפטרני מעונשו של זה", וכך נפסק להלכה (רמ"א או"ח סימן רכ"ה סעיף ב' ועיי"ש מחלוקת הפוסקים האם יש לברך בשם ומלכות).

מי נפטר מעונשים ביום ה"בר מצווה"? המגן אברהם (או"ח רכ"ה) מביא שני הסברים הפוכים זה מזה לברכה זו. האחד, שכל עוד הבן קטן אביו נענש על חטאיו הנובעים מהיעדר חינוך ראוי, אולם מעתה, כאשר אין מוטלת על האב החובה לחנך את בנו, שהרי הבן אחראי למעשיו, אין האב נענש בעטיים. פירוש הברכה "שפטרני מעונשו של זה" הוא, איפוא: שפטרני מעונש על עבירותיו של בני זה. אולם, הלבוש (מגן אברהם שם) מפרש את הברכה באופן אחר, שההודאה היא על כך שמכאן ואילך לא יענש

לעילוי נשמת

נר ה'
נשמת
אדם

הר"ר **יוסף וולף** ז"ל ב"ר ברוך מנחם מנדל הי"ד
נלב"ע מוצאי יום הכיפורים תשס"ד **תנצב"ה**

הונצח ע"י בני המשפחה שיחיו

זעילוי נשמת

הר"ר **שלמה אלי אוסלקה** ז"ל
ב"ר שמואל ז"ל
נלב"ע ט' בתשרי תשכ"ו
תנצב"ה
הונצח ע"י
הר"ר **שלמה לוי** ומשפ' שיחיו - ת"א

זעילוי נשמת

הר"ר **צבי ארליך** ז"ל
ב"ר אהרן ז"ל
נלב"ע י"ב בתשרי ה'תש"ם
תנצב"ה
הונצח ע"י בנו ידידנו
הר"ר **טוביה ארליך** ומשפ' שיחיו - אלקנה

זעילוי נשמת

מרת **לאה נוימן** ע"ה
ב"ר אברהם יהודה ז"ל
נלב"ע י"א בתשרי תשמ"א
תנצב"ה
הונצחה ע"י המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת

נר ה'
נשמת
אדם

אמנו מרת **פעסל רעכל וורנר** ע"ה ב"ר אברהם יעקב ז"ל
נלב"ע י"א בתשרי תשנ"ז **תנצב"ה**
הונצחה ע"י משפחת **וורנר** שיחיו - אנטוורפן

הבן בעקבות חטאי אביו, שהרי אמרו חז"ל (שבת לב/ב), "בעוון נדרים בנים מתים כשהן קטנים", וכשנעשה הילד בר מצווה הריהו ניצל מעונש על חטאי אביו, והאב מברך "ברוך שפטרני מעונשו של זה", שנפטר מהאחריות לגרימת עונשים ויסורים לבנו, כלומר: שפטרני מגרימת עונשים לבני זה.

ברכת "ברוך שפטרני" במלאת שנים עשרה שנה לבת: השלכה מעניינת נובעת מבין שני הסבריו של המגן אברהם - אם יש לברך ברכה זו במלאת י"ב שנה לבת. אם ההודאה היא על כך שמכאן ואילך לא יענש האב על חטאי בנו הקטן הנובעים מחוסר חינוך, אין לברך "ברוך שפטרני" בהגיע הבת למצוות, שהרי אין הוא נענש על חטאיה שאינם מיוחסים לו, כיוון שאינו מצווה לחנכה [וגם לסוברים שחייב לחנכה - עיין במאמר הבא - מכל מקום, כתבו הפוסקים שאינו צריך לברך שהרי "אין בה כל כך מצוות שחייב לחנכה בקטנותה", כפי שמחוייב בחינוך הבן. עיין פרי מגדים אשל אברהם סימן רכ"ה ס"ק ה' ומגן אברהם סימן שמ"ג ס"ק א' שדן לגבי חיוב האב בחינוך]. אולם אם הברכה היא על אי ענישת הילדים בעקבות חטאי אביהם, גם בהגיע הבת למצוות יש לברכה, מאחר שאף בנות סובלות בשל חטאי אביהן (כתובות ח/ב).

להלכה, (משנה ברורה סי' רכ"ה ס"ק ז') נפסק כי ברכת "ברוך שפטרני" היא על כך שהאב נפטר מחינוך ילדיו ומהאחריות למעשיהם, ולפיכך אין לברך "ברוך שפטרני" במלאות לבת י"ב שנה (עיין פרי מגדים שם, ובהלכות קטנות חלק א' סימן רכ"ב ובשו"ת מנחת עני חלק א"ח סימן ג').

אמו של הילד אינה מברכת "ברוך שפטרני": מן הטעם המבואר לעיל, אין האם מברכת "ברוך שפטרני" לדעת הפוסקים הסוברים שאינה מחוייבת בחינוך ילדיה גם כאשר אין להם אב (עיין מגן אברהם שם ובמשנה ברורה שם ס"ק ב'). אמנם, יש להטעים, כי גם לדעת הלבוש פטורה האם מברכת "ברוך שפטרני", שהרי אין הבן נענש על חטאי אמו (פרי מגדים שם), כנאמר (שמות לד/ז) "פקד עון אבות".

יש לציין, כי למרות הפוסקים (מגן אברהם ומשנה ברורה שם) הסוברים שהאם חייבת בחינוך ילדיה, מכל מקום כתבו האחרונים (קול מבשר חלק ב' סימן מ"ד, שו"ת דברי ישראל חלק ב' לקט כתבים ותשובות סימן ז') סברה נוספת לפטורה מברכת "ברוך שפטרני" - לדעת רבים מהפוסקים (שו"ת הלק"ט חלק ב' סימן קס"א) אשה אינה מברכת ברכת "הגומל", למרות שמקור החיוב הוא מהגמרא, כיוון שיש לברכה בפני מניין אנשים ו"כל כבודה בת מלך פנימה". לפיכך את ברכת "ברוך שפטרני", שאינה מוזכרת בתלמוד וכדברי הרמ"א אינה אלא מנהג, לכל הדעות אין על האם לברכה.

אמירת קדיש על ידי בתו של הנפטר: הפוסקים אף מבססים סברא זו על דברי החוות יאיר (סימן רכ"ב) המתייחס לשאלה מעניינת. באמסטרדם חידשו מנהג מיוחד. אחד מיהודי העיר נפטר והותיר אחריו בת יחידה. תושבי המקום נהגו להתכנס בבית הנפטר ללימוד משניות שלאחריו היתה הבת אומרת קדיש לעילוי נשמת אביה המנוח. החוות יאיר כתב על אודות מנהג זה שלמרות שמסתבר כי גם מעשי הבת גורמים נחת רוח לאב ועילוי לנשמתו, מכל מקום, אין להנהיג מנהג חדש בעניין זה ויש למחות על כך.

דף כט/א אמר ריש לקיש הא קאכיל נבילה

מדוע אסור לאכול נבלה?

קושייה מרתקת ותירוץ מעניין לא פחות מציב הגאון רבי יצחק שמעלקים זצ"ל בספרו בית יצחק (א"ח ס"ד, ד').

הלכה היא ש"האב מדיר את בנו בנזיר". כלומר: אב יכול לידור כי בנו יהיה נזיר. לדעת ריש לקיש הלכה זו אינה מן התורה אלא מדרבנן, כדי לחנכו במצוות, אך מן התורה הבן אינו נזיר כלל. תמיהה הגמרא לדעת ריש לקיש, אם נזיר קטן זה ייטמא כיצד יביא שתי תורים או שני בני יונה לטהרתו? הן אחד מהם הוא קרבן "חטאת העוף" שבשירו נאכל על ידי הכהנים, והרי עוף זה נבלה הוא! כי קרבנות העוף נמלקים ואינם נשחטים, ומאחר שעוף זה אינו קרבן הרי הוא נבלה! [הגמרא מיישבת שדעתו כהסובר ש"אין שחיטה לעוף מן התורה"].

יאכלו מהקרבן חתיכות קטנות: והנה, ריש לקיש הוא האומר במסכת יומא (עג/ב) ש"חצי שיעור מותר מן התורה". כלומר, לא אסרה תורה מאכלות אסורות אלא כשיעור אכילה - "כזית" - אך האוכל מאכל אסור בשיעור פחות מכזית אינו עובר על איסור! אמנם הלכה אינה כריש לקיש, אך לפי שיטתו הוא, מה ראתה סוגיינתו לטעון שקרבן העוף המוקרב על ידי מי שהוא נזיר מדרבנן אינו ראוי להאכל מפני שהוא נבלה? יאכלוהו בחתיכות קטנות, פחות פחות מ"כזית", וכך נמצא קרבנו נאכל מחד גיסא, ולא יעברו על איסור "נבלה" מאידך גיסא!

שמה נאמר כשם שבכל "אכילה" שבתורה צריך כזית, בין באכילת איסור ובין באכילה לקיום מצווה, ופחות מכזית אין זו אכילה חשובה, כך גם אי אפשר לקיים את מצוות אכילת הקרבן באופן זה! ובכן, תוספות ישנים (יומא לט/א) מחדשים כי בקרבנות אין מצווה לאכול דווקא שיעור "כזית", אלא די בכך שהקרבן ייאכל. שבה, איפוא, שאלתנו על תלה, מדוע את קרבן העוף שנמלק ואין בעליו נזיר מן התורה אי אפשר לאכול בחתיכות קטנות כדי להמנע מאיסור נבלה מן התורה. מכאן, כותב הבית יצחק, הוכחה מוצקה ליסוד גדול שהניח הפרי מגדים בעניין איסור אכילת נבלה, כלהלן. לדעת ראשונים רבים האוכל בשר נבלה עובר על שני איסורים. א. איסור אכילת בשר נבלה. ב. איסור עשה הנלמד מצווי התורה "וזבחת". כלומר: בהוראתה "וזבחת" אסרת התורה פעם נוספת לאכול בשר בלתי שחוט. לכאורה שני ציוויים זהים המה, כשם שמצאנו במקומות אחרים שהתורה מטילה שני איסורים על אותו מעשה, ברם, הפרי מגדים מחדש כי איסור "וזבחת" אינו מוגבל ככללי איסור נבלה. כלומר: דווקא באיסור נבלה שנאמר בלשון "אכילה", שיעור האיסור מוגבל לכזית ויותר,

שבת שובה, רבי חיים עוזר נתן כולו בעיצומה של עבודת התשובה לקראת יום הכיפורים, כשמדי פעם מפלח את ליבו כאב צורב על שהוא נאלץ להעביר ימים קדושים ונוראים אלו במקום נופש. בתום תפילת מנחה ראה הרב יהודי, שניכר עליו כי אינו מבני המקום. רבי חיים עוזר, שידוע היה בחביבותו הנדירה, הושיט את ידיו לשלום עליכם נלבב, ובעודו מלטף בחמימות את ידו הנרגשת של האורח, שאלו: "מנין אתם באים?" "אני", השיב האורח "יהודי פשוט מאמריקה". ור' חיים עוזר מתעניין: "מאמריקה הרחוקה? מה הביאך הלום ר' יהודי? לתדהמתו שמע הרב תשובה מדהימה: אח היה לי בפטרבורג, יענק'ל שמו. כמה נפלא וטוב היה אחי יענק'ל, וזה זמן מה שהלך לעולמו בפתע פתאום, בהותירו אחרי אלמנה צעירה ויתומים רכים. בבוא השמועה אל ביתי באמריקה ישבתי שבעה קדוין, וידידי שבאו להשתתף בצערי, יעצו לי עצה הוגנת: "מדוע שהאלמנה תנשא לאיש זר ויתומי אחיך יגדלו תחת ידו של אב חורג על כל המשתמע מכך, עדיף שאתה תשא את אשת אחיך המנוח, ותדאג לאשת אחיך כראוי". הרעיון נשא חן בעיני, ולשמחתי נענתה גיסתי להצעה, ואי"ה במוצאי השבת אשה את פעמי לדאנציג העיר, שם אשאנה כדת משה וישראל.

רבי חיים עוזר הדדעזע עד עמקי נשמתו, ובקול רועד פנה אל התייר האמריקאי: "רבי יהודי, הלא זו אשת אח שיש לה בנים, אסורה היא לך באיסור תמור! אך הלה בשל: "אחת היא לי, גיסתי תינשא לי לאשה ויתומי אחי יגדלו תחת ידי במסירתך". משראה הרב שהאורח הינו בור ועם הארץ, ניסה לשכנעו: "וכי סבור אתה שזהו מנהג או חומרא של החיי אדם? הרי זהו פסוק מפורש בחומש", ובדברו נטל חומש דברים והראה ליהודי את האיסור הנורא וחומרותו הרבה. סבלונתו של היהודי מאמריקה הלכה ופקעה: "האמן לי רבי, איני שומע לאף אחד, ושום אדם אינו יכול להניא אותי מתוכניות!". ולאחר רגע ארוך של שתיקה מעיקה, הוסיף ואמר: "רק אם רבה של וילנא בכבודו ובעצמו יאמר לי שאין לעשות זאת, אמנע מכך!".

התרגשות רבה אחזה את קולו של רבי חיים עוזר שהבין מדוע סובבו הקב"ה להגיע לקארלסבאד, ובעודו מזדקף בגאון לפני היהודי, אמר: "ר' יהודי, הסכת ושמע, אני הוא רבה הראשי של וילנא! ובזאת אסור אני עליך באיסור מפורש לשאת את אשת אחיך!" וכך אמנם היה. זכה הגאון רבי חיים עוזר זצוק"ל להציל נפש תועה מאיסור כרת ולשם כך נתגלגל אל עיר הנופש.

כמה חשוב בעיני הבורא שכל יהודי יקיים את התורה כראוי ולא ישלם חלילה באיסור, וכל שכן כמה רצוי ונכבד בעיני הבורא כל יהודי המשתתף בשיעורי תורה שעל ידי זה הריהו למד דינים והלכות רבים ביותר בנוסף למה שזוכה לתלמוד תורה שהוא כנגד כולם. יהי רצון שנוכח באמת "לתלמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי התורה". אמן.

המעוניין לזכות את הרבים בסיפור מעניין, או בעובדה מרתקת שניתן ללמוד מהם מוסר השכל, מוזמן לפנות למערכת מאורות הדף היומי, ואנו נפרסם זאת בע"ה בטור זה. כתובתנו: ת.ד. 471 בני ברק. פקס: 03-570-67-93 דוא"ר: mendelson@meorot.co.il

ברכת התורה, העורך

פנינים

דף לב/ב נזיר טמא

טעם לאיסור הטומאה

מדוע נאסרה טומאת מת לנזיר?

טעם מעניין מפרש רבי יעקב בעל הטורים: שאם תשרה עליו שכינה לא יאמרו שהוא דורש אל המתים ולפיכך קפץ בדרגה ושכינה שורה עליו!

דף לב/ב בית שמאי אומרים הקדש טעות הקדש

הקדש טעות

היה אומר החוזה מלובלין:

אך איסור "וזבחת" לא נאמר בלשון אכילה ולפיכך גם האוכל פחות משיעור זה עובר על איסור. זהו, איפוא, שטוענת הגמרא כנגד ריש לקיש שאי אפשר לאכול מבשר עוף זה, כי גם באכילת חתיכה קטנה ממנו יעברו על איסור, כי גם ריש לקיש מודה שאיסור "וזבחת" אינו מוגבל ל"כזית"... [בבית מדרשנו העירו על הערת הנפלאה של הבית יצחק, לפי מה שכתבו בעלי התוספות בביאור קושיית הגמרא כיצד נאכל חטאת העוף, מניין שחטאת זו נאכלת. וכתבו שמשמע לגמרא שיש לו את כל דיני הנזיר ללא יוצא מן הכלל. לפי זה יש לומר שמשמע לגמרא שנאכל ככל חטאת עוף ולאו דווקא בפחות מכזית].

דף לא/א ובית הלל אומרים אינו הקדש

תכנית בניית בית הכנסת בליאנו שבספרד

דעת בית הלל במשנתנו, ש"הקדש טעות אינו הקדש", כלומר: אם אדם התכוון להקדיש חפץ מסוים, וטעה ואמר על חפץ אחר "הרי זה הקדש", אין הקדשו חל.

טעות בהקדשת כספים לבניית בית כנסת: שאלה מעניינת הופנתה אל הרשב"ץ (שו"ת, חלק ב' סימן ק"ע) על ידי אנשי קהילת ליאנו שבספרד. גבאי הקהילה ביקשו לסתור את קירות בית הכנסת ולבנותם מחדש, ולשם כך ערכו מגבית כספים בקרב יהודי העיר. לאחר עריכת המגבית חזרו בהם הגבאים מתוכניתם המקורית, מחשש שמא לאחר הריסת הקירות הישנים תתעכב בניית הקירות החדשים מסיבות כלשהן, ובסופו של דבר תיוותר הקהילה בלא בית כנסת.

בניית מקווה בכספי בית כנסת: עתה, משחזרו בהם הגבאים מתוכנית בניית בית הכנסת, הם ביקשו ליעד את כספי התרומות לבניית מקווה טהרה, אך ספק ניקר בליבם אם מותר הדבר, שכן בכך יורידו את המעות מדרגת הקדושה לה נועדו.

אין לשבור בית כנסת כל זמן שלא בנו בית כנסת אחר: הרשב"ץ כותב בתשובתו, כי הקצאת כספי התרומות לבניית בית הכנסת בטעות יסודה. זאת, על פי דברי הגמרא (בבא בתרא ג/ב) האומרת, שאין לסתור בית כנסת עד שלא בנו אחר במקומו, משום שיש חשש שמא בסופו של דבר בית הכנסת החדש לא יבנה, או מכיוון שבינתיים, כל זמן שלא בנו את החדש, אין לציבור מקום ראוי להתפלל בו. לפי זה, כותב הרשב"ץ, גם אנשי ליאנו הקדישו את הכסף בטעות למטרה זו, שהרי תכננו להרוס את קירות בית הכנסת הישן לפני בניית החדשים, בניגוד לדברי הגמרא. מכיוון שהקדש זה בטעות מתחילתו, ומבואר בסוגייתנו ש"הקדש בטעות אינו הקדש", רשאים הגבאים לבנות מקווה טהרה מכספים אלה.

החלפת עצי החיים שבספר התורה: לכלל זה ש"הקדש בטעות אינו הקדש" יש השלכות נוספות, בין השאר, גם לגבי מקרה נדיר שנידון בפני רבה של ירושלים הגרצ"פ פרנק זצ"ל (שו"ת הר צבי או"ח א' סימן פ"ג). כידוע, שני עמודי עצי החיים של ספר התורה שונים זה מזה. לעמוד השמאלי צמודים עיגולים כפולים בחלקו העליון ובחלקו התחתון באופן שהעיגולים של עץ החיים הימני משתלבים ונכנסים לתוך עץ החיים השמאלי וספר התורה סגור ומהודק למניעת קלקול הקלף והכתב שמעליו.

ארע מקרה שהסופר טעה, ותפר את עמוד עץ החיים השמאלי לימין ספר התורה ואת הימני תפר לשמאלו. לאחר שנתגלתה התקלה, הסתפקו הגבאים אם מותר להפוך את עצי החיים, או שמא כיון ש"מעלים בקודש ואין מורידים" ישאר עץ החיים שזכה להיות בימין במקומו ולא יעבירוהו לצד שמאל. הגרצ"פ פרנק זצ"ל מכריע, כי מאחר שעצי החיים שונים זה מזה כאמור, נמצא שתפירתם היתה בטעות, ולפיכך אין אנו דנים את מקומם כקבוע, שהרי "הקדש בטעות אינו הקדש" ומותר להחליפם.

גם תפילה בטעות ובשגגה, תפילה היא. הקדש טעות הקדש... (מעיינה של משנה). דף לד/א

שלא יתבלט

שלושה מינין אסורין בנזיר... והיוצא מן הגפן דרש רבי אברהם מסוכטשוב:

מדוע נזיר אסור ביון מפני שעל הנזיר לעשות עבודתו בהצנע, "כי יפלא" מלשון "והוא פלא". היין גורם להרמת הקול - נכנס יין יצא סוד - ואין לנזיר לשתות... (שער או"ה לד-ט).

מותר לשתות חומץ

כאשר יצא אי מי והורה כי אסור לשתות חומץ, שכן במקרוסקופ נראים בו יצורים זעירים שונים (חיידקים), ואין לשתותו ללא בישול, יצא כנגדו בעל חיי אדם והורה כי אין הדבר כן: הרי התורה אסרה לנזיר "חומץ יין", הרי שמותר הוא לאחרי... ומן הסתם יש לומר בין חי ובין מבושל (בית אדם, שער או"ה לד-ט).

דף לד/א שלושה מינין אסורין בנזיר

מעלתם של כהן גדול ונזיר

מדוע שונים כהן גדול ונזיר שאסורים בטומאה לקרובים מכהן הדיוט הנטמא לקרוביו? ביאר הגה"ק בעל אבני נזר: כהן הדיוט קדושתו מפני משפחתו, בן הוא למשפחת כהנים. לא כן כהן גדול ונזיר שקדושתם מפני מעלתם העצמית היחודית להם, לפיכך נעלים הם ממנו ואסורים להטמא גם לקרובים (מעיינה של משנה).

לעילוי נשמת

מרת **נורה נאורה** ע"ה

ב"ר נורברט ז"ל

נלב"ע י"ב תשרי תשע"ג

תנצב"ה

לעילוי נשמת

הר"ר **נחמן יזרוביץ** ז"ל

ב"ר אלימלך הלוי ז"ל נלב"ע י"ב בתשרי תשס"ד

תנצב"ה

הונצח ע"י המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת

הר"ר **אהרן פרנץ** ז"ל

ב"ר יוסף זאב ז"ל נלב"ע בעש"ק ז' בתשרי תש"ם

ופרופ' **מנחם צבי קדרי** ז"ל

ב"ר יהושע ז"ל נלב"ע י"ז באב תשע"א

תנצב"ה

הונצחו ע"י ד"ר יוסף וד"ר מיכל פרנץ ומשפ' שיחיו

לעילוי נשמת

הר"ר **יעקב קאפיל פרידברג** ז"ל

ב"ר מרדכי יהודה ז"ל

נלב"ע ט' תשרי תשע"ג

תנצב"ה

הונצח ע"י בנו הר"ר **דוב יצחק** ומשפ' שיחיו

לעילוי נשמת

הרה"ג ר' **הלל מדליה** ז"ל

ב"ר שמריהו יהודה לייב ז"ל

נלב"ע י' בתשרי תשל"ח

תנצב"ה

הונצח ע"י המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת

ורד מעינה ע"ה בת יבדלחט"א ר' משה חיים הי"ו

נלב"ע ח' תשרי תשע"ב **תנצב"ה**

הונצחה ע"י המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת

מרת **טויבע חוה קנופף** ע"ה ב"ר חנוך העניך ז"ל

נלב"ע י"א בתשרי תשנ"ט **תנצב"ה**

הונצחה ע"י המשפחה שיחיו

נר ה' נשמת אדם

נר ה' נשמת אדם

שנה טובה

"זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכתבנו בספר החיים למענך אלוקים חיים"

עם פרוס השנה החדשה בה נפתחים שערי רחמים ורצון שלווה בזאת ברכתינו, לכל ידידי ורעי פגידו השיעורים והלומדים ולנדיבים הנכבדים תופנו ה"מאורות":

שנה טובה ומבורכת, שנת ברכה והצלחה, בריאות ושפחה שנה בה נהגה בתורתנו בשלווה וברננה, ותהא ברכת ה' שרויה בכל פעשה ידיכם!

בברכת כתיבה וחתימה טובה,

הרב חיים דוד קובלסקי

חוויה רוחנית מרגשת

ספרון חודשי ללימוד יומי קצר בכל יום משנה אחת הלכה אחת וקטע מהגמרא

לחודש התנסות חינם!

חייג עכשיו: 3029 *

או שלח מייל לדוא"ל veten@meorot.co.il

